

pad od vere. Njeni izjavi so se pridružili tudi drugi obtoženci. Predsednik sodišča je nato predlagal za nje smrtno kazen, češ, da so smrtni sovražniki postali in ker so skušali s prazno vero republiko uničiti. Dne 6. julija ob 6. uri zvečer so padle njihove glave pod morilno sekuro.

Devetkrat se je še v juliju istega leta ponavljala ta prizor. Rablji, ki so dan na dan opravljali svoj krvavi posel, so bili ginjeni, ko so gledali, kako so te žrtve umirale. Mnoge so se z veseljem obrazom zahvaljevale rabljem, da z njihovo pomočjo tako hitro gredo na ženitnino nebeškega Jagnjeta. Mirno in z veseljem obrazom so polagale svoje glave pod morilno orožje. Sestra Pelagija je objela vse svoje sestre, odprla skatlo s sladkarijami in rekla: »Jejmo, to je naša svatovska gostija«, in vse so jedle. Sestra Marija je poljubila sekuro kot orodje, ki ji bo odprlo nebesa. Sestra Teoktista je pred svojo smrtjo zapela Marijin magnifikat.

Bog je svoje pogumne pričevalke poveljeval z raznimi čudeži. Trije njihovi sodniki so se spreobrnil, Bog je na njihovo priprošnjo podeljeval bolnikom zdravje in druge dobrote. Zato in ker jih je ljudstvo redno častilo kot mučenice, ki so umrle radi svojega verskega prepričanja, jih je papež Pij XI. dne 10. majnika leta 1925 proglasil blaženim.

Te sestre, čeravno slabotne ženske, so krasen vzgled, kako se je treba boriti za svobodo svoje vesti. K temu, kar jim je prepovedovala njihova vest, kar so smatrale zoper božjo postavo, se niso dale pregovoriti in prisiliti od nikogar in ničesar na svetu. Rajši so žrtvovalle svoje življenje, kakor pa ravnale proti svoji vesti.

Da bi tudi mi tako čuvali svobodo svoje vesti, da bi si je ne pustili vzeti ne od laskanja, pa tudi ne od zasmeha sveta, da bi pa tudi nikdar ne pustili, da nam udušijo našo vest naše lastne strasti. Tako bi ohranili pravico in dobro samim sebi, a pomagali bi resnico in dobro ohraniti tudi svetu.

Nova katoliška cerkev. Na praznik sv. apostolov Petra in Pavla so svečano blagoslovili temeljni kamen za novo katoliško cerkev v Zaječaru. Zaječar je mesto blizu bolgarske meje. V mestu samem se nahaja večje število katoliških vojakov. V okolici pa je več rudnikov, kjer je zaposlenih več tisoč rudarjev, med njimi tudi precejšnje število katoličanov. V horskem rudniku, ki ga imajo v zakupu Francozi, so večinoma francoski delavci. Za nje je uprava rudnika postavila prošlo leto krasno cerkvico, ki jo oskrbuje p. Pirnat iz reda assumptionistov (Vnebovzetje Marijino), ki so naseljeni v Belgradu. Dušjeskrbje za slovanske katoličane v Zaječaru in v okolici so pa navadno vršili z veliko vnemo vojaški kurati v Zaječaru. Dušjeskrbje pa je bilo zelo oteženo, ker ni bilo nikjer katoliške cerkve. Po darežljivosti belgrajskega nadškofa o. Rodiča, apostolskega nuncija Pelegrinetti in papeža Pija XI. samega pa je omogočeno, da se sezida v Za-

ječaru vsaj priprosta cerkvica, ki bode letos do jeseni vsaj toliko dogotovljena, da boče mogoče v njej obhajati službo božjo.

Nov važen zavod. V nedeljo dne 30. junija so v Zagrebu položili temeljni kamen za nov zavod salezijancev, ki bodo tam razvili svoje delovanje v prid mladine, posebno delavske. Obred polaganja je opravil nadškof dr. Bauer. Zavod pa stavijo v spomin, da je bil letos prištet blaženim Don Bosko, ustanovnik salezijancev, v spomin zlate sv. maše Pija XI. in pa zlate maše zagrebškega nadškofa dr. Bauerja.

Iz Rima. Dne 23. junija je bil proglašen blaženim Kozma Kermurgian, mučenik iz Armenije v Mali Aziji. Bil je najprej duhovnik razkolne armenske cerkve. Po večletnem učenju in premišljevanju je pa prišel do prepričanja da je vsa resnica le v katoliški Cerkev. Zato je prestopil v katoliško Cerkev in je postal goreč delavec za zjedinenje armenske cerkve s katoliško. Njegovi nasprotniki so ga zatožili pri turškem vezirju, da je veleizdajalec in vezir ga je obsodil na smrt. Moleč apostolsko vero je umrl dne 5. novembra leta 1707. Pri njegovi proglašitvi blaženim je bilo posebno veliko cerkvenih dostojanstvenikov vzhodnega obreda. Naj bi novi blaženi bil pri Bogu priprošnjik za veliko delo zjedinenja vseh ločenih bratov! — Pretečene dni so prenesli zemeljske ostanke kardinala Rampolle v cerkev sv. Cecilije. Rampolla je bil eden najboljših kardinalov zadnje dobe. Bil je državni tajnik velikega papeža Leona XIII. in njegov zvesti sodelavec. Kot kardinal je imel za svojo cerkev bazo sv. Cecilije. Veliko svojega premoženja je porabil, da je dal to cerkev dostojno prenoviti. Zato so mu ta kraj tudi dali za njegovo zadnje bivališče. — Od zadnjih časov ima tudi Irska svojega zastopnika pri sv. Očetu. Poslanik

Bewley je papežu dal svoje listine in ga zaprosil za blagoslov poglavarju države, irski vladi in irskemu narodu. Papež je vesel odgovoril, da čuti posebno zadovoljnost, ker je pri njem zastopan tudi irski narod, ki je skozi stoletja z neizrečenimi žrtvami ohranil svojo zvestobo papežu in katoliški Cerkvi.

Katoliški tisk. Praznik sv. apostolov Petra in Pavla se po mnogih krajih slavi kot dan katoliškega tiska. To pa radi tega, ker ima v naših časih katoliški tisk veliko apostolsko nalogo, da brani in pomaga širiti katoliško prepričanje in krščansko življenje. Kot pripravo na ta tiskovni praznik so italijanski katoliški časnikarji imeli v Rimu svoj kongres. Dne 18. junija jih je sprejel papež v slovesni avdijenci. Zelo značilne so besede, ki jih je pri tej priliki govoril. Rekel je: »Vi ste kot katoliški tisk naš glas. Ne pravim glasniki, temveč pravil glas, ker bi v gotovem času veliko naših otrok brez vas in brez vaše pomoči ne slišalo našega glasu. S tem je jasno povedano, kaj pomenite vi v naši ceni in kako mesto zavzimate v našem srcu.« Gotovo pomenljive besede, ki jih mora vpoštevati vsak katoličan! — Dan katoliškega tiska so posebno vneto obhajali tudi v Španiji. Po vseh cerkvah so bili govori o pomenu katoliškega tiska, ki ima namen, da pobije vpliv tistega tiska, ki javno ali prikrito izpodkopa vero in nravno življenje, — zraven pa da širi versko prepričanje in krščansko življenje. — Zelo veliko storijo za katoliški tisk v Zjedinenih državah v Ameriki. V vsem imajo tam 291 katoliških časopisov. Vsi ti se tiskajo v skupni nakladi 6,647.066 izvodov. Od teh časopisov je 9 dnevnikov, 1 ki izhaja vsake tri tedne, 3 vsaka dva tedna in 106 tednikov. Največji list je dnevnik »World« v Čikagu, ki izhaja v 68.750 izvodih. Najbolj razširjen tednik »Car Sunday Visitor« izhaja v 477 tisoč 660 izvodih.

NOVICE

Opice in »Jutro«. »Jutro«, ki se ponša s tem, da je baje list za slovensko inteligenco, je velik častilec opic. V nedeljski številki — 7. julija t. l. — je objavilo sliko dveh orangutanov s podpisom: »Orangutan, najpametnejša in človeku najpodobnejša opica«. Vsa čast »pametnosti in človekopodobnosti« orangutana, toda ni ena ni druga ni tako velika, da bi gospod orangutan s svojo boljšo polovico zaslužil častni naslov: oče človeka. »Jutro« ga sicer jako protežira kot nositelja te vloge, vendar je orangutan z vsemi človeškimi opicami kot prisvajatelj te častne vloge kljub »Jutrovi« protekciji v znanstvenem svetu propadel. »Jutro« učenjak zatrjuje, da ima ta teorija (nauk o izviru človeka iz opice) prav ter so našli vse polno vmesnih členov od tistega praopičjega bitja pa do človeka in današnjih najbolj razvitih opičjih vrst«. Razen »Jutrovega« znanstvenika ni danes nobenega resnega in slovitega učenjaka na svetu, ki bi trdil, da ima ta nauk

prav ter da so našli vmesne člene od praopičjega bitja pa do človeka. Da bi se »Jutro« znanstvenik mogel dalje tako uspešno udejstvovati na opičjem polju, bi mu nasvetovali, naj dalje preiskuje »pametnost« človekopodobnih opic. Nemara bo našel dokaz, da obstajajo vmesni členi od praopičjega bitja pa do človeka, morda pa za to, da se je pametnost teh opic že tako »razvila«, da vzdržujejo v kakšnem pragozdu Afrike ali Azije tiskarno, v kateri izhajajo tako kulturni listi, kakor je »Jutro«.

Težka nesreča. Na velikem ovinku oblastne, prej državne ceste na občinski meji med Kamnico in Mariborom se je dne 4. julija pripetila težka nesreča. Iz Bresternice se je pripeljal na motornem kolesu s priklopnim vozom trgovski nastavljenec Robert Ehrfurt iz Graza. Z njim se je peljala na prikolici nje gova sorodnica 68letna Avgusta Leyerer. Ehrfurt se je hotel na strmem ovinku izogniti kmečkemu vozu in ni opazil, da vozi od nasprotne strani iz Maribora z veliko brzino osebni avto gospe dr. Orosel. Na avtomobilu sta bila poleg šoferja še dva potnika. Tudi ta se

je hotel izogniti kmečkemu vozu. Nesreča je bila neizogibna. Obe vozili sta trčili vstric kmečkemu vozu z veliko silo. Avto je zgrabil motorno kolo in ga vrgel s šoferjem in gospo Leyererjevo vred daleč s ceste. Poslednja je padla s tako silo na obcestno kamenje, da je ob ležala s težko ranjeno glavo in prsmi na kraju nesreče nezavestna. Počila ji je lobanja. Vsi drugi so dobili samo lahke poškodbe.

Voz preko glave. Koncem zadnjega tedna je na Plodršnici pri Sv. Jakobu v Slov. goricah smrtno ponesrečil pos. sin Jožef Lorber iz Jurjevskega dola. Navzdol je peljal z mlado živino voz sena. Voli so se pri vročini splašili in voznik je skočil pred nje, da bi jih ustavil. Vola sta podrla Lorberja na tla, padel je pod voz in kolo mu je šlo preko glave. Težko poškodovanega so prepeljali na dom, kjer je pa drugi dan ponesreči podlegel poškodbam in bil pokopan v soboto dne 6. julija.

Vrat si je prerezal z britvijo v ponedeljek dne 1. julija v Šikolah pri Pragerskem 35letni posestnik Janez Vuk. Težko ranjenega je prepeljal mariborski rešilni oddelek v splošno bolnico, kjer je umrl.

Zemlja se je udrla. Iz Svečine poročajo: Pri spravljanju sena se je pod težo volov naenkrat udrla zemlja na posestvu Marije Breznik. Plast zemlje je bila debela komaj 1 m, ker je ostalo izpodjedel spodaj žuboreči studenec. Vola, ki sta bila vprežena v seneni voz, sta se nenadoma vgreznila več metrov globoko. Živali so skušali oteti, a je bilo reševalno delo zelo otežkočeno radi še vednega udiranja zemlje. Več delavcev se je mučilo nekaj ur, predno so odkopali enega vola, drugega so pa morali doklati.

Vlak ga je povozil na smrt. V soboto dne 29. junija ponoči sta našla dva železniška uslužbenca na kolodvoru v Štorah mrtvega moškega srednjih let, ki je ležal med tračnicami ves razmesarjen v veliki mlaki krvi. Takoj sta o nesreči obvestila uradnika, ta pa orožniško postajo v Štorah. Orožniki so nemudoma prihiteli na mesto nesreče in s pomočjo železniških uslužbencev ugotovili, da je nesrečnega povozil nočni mariborski tovorni vlak. Iz raznih papirjev, ki so jih našli pri ponesrečencu, so orožniki ugotovili, da je mrtvec viničar Vincenc Podbrežnik. Po končanem ogledu in zapisniku je bilo razmesarjeno truplo prepeljano v nedeljo zjutraj v mrtvašnico v Teharjih.

Božjast — vzrok žalostne smrti. Dne 4. julija je povzročil božjastni napad smrt 29letnega ponesrečenega delavca celjske mestne občine Alojzija Naraks. Na železnem mostu je strugal z železne ograje rjo. Pri delu ga je naenkrat napadla božjast, padel je preko mostne ograje z glavo navzdol v komaj pol metra globoko vodo, se zaril v sipo ter utonil. V vodi ležeče utopljenčevo truplo sta prvi zapazili dve mimoidoči usmiljeni sestri, ki sta opozorili na nesrečo druge. Ubogega delavca so potegnili mrtvega iz vode, kjer je bil približno 2 uri. Da je utonil Naraks v božjastnem napadu, je razvidno iz dejstva, da je imel zobe krčevito zagrizene v jezik ta-

ko, da si ga je skoro popolnoma pregriznil.

Himen. Na dan sv. Petra in Pavla se je poročil v župni cerkvi sv. Ivana v Zagrebu gospod Branko Horvatinovič z gosp. Slavico Plausteiner iz Sv. Jurija ob južni žel. Bilo srečno!

Mladostna žrtev Savinje. Iz Laškega poročajo: V petek dne 28. junija popoldne so se otroci igrali ob obrežju Savinje. Štiriletni fantek Franc Pivec je hotel z otroško samokolnico zajeti vodo. Spodrsnilo mu je in padel v vodo. Ker ni bilo nobenega odraslega človeka v bližini, da bi ga rešil, je splaval po Savinji in ga še niso našli.

Strašen vihar po srednji Evropi. V torek dne 2. julija krog 6. ure zvečer je razsajal strahovit vihar (tornado) po srednji Evropi. Grozne učinke tornada so bridko občutila razna mesta v Avstriji, kakor: Salzburg, Linz, Innsbruck, skoro cela Čehoslovaška in Bavarska. Strehe je odnašalo, drevesa je pulilo s koreninami vred, ljudi metalo ob stene ter drevesa in je vihar zahteval veliko smrtnih žrtev. Kako strahovito in silovito je moralo biti razsajanje tornada, si lahko predstavljamo iz dejstva, da je porušenih v celem 13 cerkvenih stolpov. V Linzu je odnesel vihar s štirih vagonov strehe.

Od koga imamo sekirice (note)? — 900 let je minulo, odkar je pokazal meni Guido (rojen v mestu Arezzo blizu Florencije na Italijanskem) papežu Janezu XIV. pisavo sekiric na petih vrstah. Papež je poslušnil muzikaličnega meniha in začel uvajati njegovo še danes rabljeno iznajdbo v cerkveno glasbo. Guido je umrl kot predstojnik samostana v Avelani leta 1050. V rojstnem mestu so mu postavili leta 1882 marmornat spomenik.

Odkod so prišli cigani? Zgodovinsko dokazano je, da se je pojavila prva ciganska banda v Nemčiji leta 1417 in sicer po mestih ob Severnem morju. Cigani so prišli v Švico leta 1418, leta 1422 v Italijo, leta 1427 na Francosko in od tamkaj so se razvandrili po vseh deželah Evrope. Prvotno so prištevati cigane k Tatarom, potem k Egipčanom. Potom primerjalnega jezikoslovja so dokazali leta 1782, da je zibelka ciganskega naroda v Indiji. Največ ciganov v Evropi je na Rumunskem in sicer 250.000.

Najnovejša dijamantna znamenitost Londonska veletvrška z dragulji je postavila te dni v izložbeno okno dijamant, ki nosi ime »Sirius«. Po pripovedovanju bi naj bil dragulj prvotno last bogatega kneza iz Indije. Knez je podaril dijamant angleškemu legionarju, ker mu je ta otel življenje. Po vojni je zašel legijonar v denarne stiske in je prodal dragocenost. Londonski in sploh bogataši iz celega sveta se zbirajo pred zgoraj omenjeno izložbo in občudujejo dijamant, ki je posebnost glede bleska. Vrednost dijamanta je cenjena na krog 12.200.000 Din. Dolej se je oglašil samo eden kupec v osebi pariške filmske igralke Peggy Joice, ki je že posestnica enega od svetovno znamenitih dijamantov. Igralka je ponudila za dragocenost komaj polovico cenilne vrednosti. Diamant »Sirius« tehta 103 karate (ka-

rat se imenuje enota teže, po kateri tehtajo zlato in kamenite dragocenosti). Razven »Siriusa« so glede lepote ter teže znani na svetu ti le dijamanti: »Kuliman« (220 karatov); dijamant iz ruske carske krone »Orlow« (195 karatov); »Florentinec«, last nekdanjih avstrijskih cesarjev (139 karatov); brazilijanska »Zvezda juga« (125 karatov); »Kohinor«, dijamantna skrivnost, last angleške kraljeve rodbine.

Ogromna tatvina raznih dragocenosti. Pred meseci je izginilo na Dunaju dvornemu svetniku dr. Rihardu Vesque-Pütlingen raznih dragocenosti za 480.000 Din. Še le sedaj se je posrečilo izslediti in prijeti uzmoviča v osebi 29letnega Stefana Boker. Detektivki so ga zgrabili v Hamburgu in dvorni svetnik bo dobil večino ukradenega nazaj. Po aretaciji je Boker izpovedal, da skrajaj sploh ni imel namena, okraستي neznanega svetnika. Pri pohajanju po dunajskih ulicah ga je zalotila huda ploha. Stopil je pod večna vrata in zapazil, da je stanovanje gospoda svetnika odprto. Pogledal je vanj, zagrabil kovček z zofe in odkuril z njim. Pozneje še le, ko je odprl kovček, je zapazil, kako se je izplačalo vedriti in iz radovednosti pogledati v odprto stanovanje bogatega dunajskega dvornega svetnika.

Ženitovanjsko potovanje, kateremu ni para v celi zgodovini. Časopisje poroča v teh dneh na dolgo in široko o ženitovanjskem potovanju, katerega si je privoščil bogat Amerikanec Williamson. Na ladji se je podal s svojo ženko koj po poroki proti otočju Bahama (severno od znanega ameriškega otoka Kuba). Ob imenovanih otokih se je dal spustiti v posebni krogli s svojo ženko na dno morja 12 m globoko. Krogla je iz jeklenih plošč, ima 2 okni in meri v premeru 1.50 m. Dva človeka se lahko v tem prostoru kretata. Z ladjo je bil v zvezi potom jeklene cevi, ki meri v premeru 60 cm. Skozl cev je dobival zrak in električno razsvetljavo. Jekleno ženitovanjsko bivališče je zgrajeno tako trdno, da je preneslo neizmeren pritisk vode. V tej krogli je prebil noč ter dan 7 tednov. Williamson opisuje za radovedno javnost, kaj vse je videl ter doživel v sedmih tednih na morskem dnu ki je polno neodkritega, najbolj zanimivega ter živahnega živalstva in rastlinstva. Svoje utise ter doživljaje je podprl s številnimi fotografijami, katere je napravil 12 m globoko skozi oba okna. Razkritja originalnega Amerikanca so za poznavanje doslej neznanega morskega dna neprecenljivega pomena. Z najbolj modernimi potapljaškimi napravami so že prodrli do 200 m globoko v morje, a v tej globočini zamore obstati človek le nekaj minut in sta opazovanje ter fotografiranje izključena.

Zagoneten umor. Francosko časopisje razpravlja te dni na dolgo in široko sledečo krvavo zagonetko: V potoku pri francoskem mestu Evreux so našli žensko truplo brez glave. Po dolgem poizvedovanju so spoznali žrtev po značaju na levi nogi. Umorjena bi naj bila 55letna vdova Marija Mussard. Zadnjič so jo videli v družbi rejenke Marije Longlois in njenega ljubčka

Jurja Potin. Ker razmerje med trojico ni bilo rožnato, so rejenko in njenega izvoljenca zaprli. Priznala je najprej Marija, da je napadla s sekuro krušno mater, ker je bila nasprotna njeni zvezi z Jurjem. Ko je bila starka že na tleh jej je odsekal Potin glavo in truplo sta vrgla v potok. — Komaj sta presedela oba obdolženca par dni v zaporu, se javi preiskovalnemu sodniku starejša ženska. Pravi, da je čitala v listih o umoru Marije Mussard, a je ravno ona prava Mussard, ki živi in jej obdolženca nista storila prav nič žalega. Svoje trditve je potrdila z dokumenti in znamenjem na levi nogi. Oba domnevana zločinca so izpustili, a sedaj vse kar ko prvi radovednosti: kedo je ona ženska brez glave v potoku in zakaj sta se izdala oba omenjena za morilca, ko vendar nista!

Votlinarji v Berlinu. Kako znajo socialni demokratje blažiti stanovanjsko bedo, nam najbolje kaže milijonski socialdemokratski Berlin. V berlinskem okraju Neukölln so oddane za stanovanj vse kleti, ki nimajo niti enega okna. So to prave podzemeljske votline, kojih stanarina znaša na mesec 80 do 120 Din. Berlinski votlinarji pripovedujejo, da jih obiskujejo podgane v posteljah. Od 100 tuberkuloznih bolnikov jih ima le 60 svojo lastno posteljo, ostalih 40 spi skupaj z otroci. V Neuköllnu so pri deci spolne bolezni tako razširjene, da je zdrav otrok izjema!

Proslula grška lopova na obtožni klopi. Na znanem grškem otoku Krif se vrši te dni razprava, ki zanima Grčijo in sploh celi svet. Najbolj pretkane, drzne in največje roparje, tatove in zločince je dobili na Grškem. Grški lopovi so še radi tega na svetovnem glasu, ker jih je zelo težko izslediti in vtakniti pod ključ. Tokrat sodi sodišče dva bratrance Kumbi iz pokrajine Epirus. Prvi je star 27 let, drugi 37. Bogzna koliko ropov, umorov in tatvin že imata kljub mladosti na vesti. Začela sta z malenkostnimi tatvinami in bila seveda tudi obsojena. Po prestani kazni je bila njuna posebnost, da sta se maščevala nad ovaditelji in pričami, ki so pričale zoper nju. Pred vsem sta skušala oškodovati neljube osebe na imetju. Ko sta nekoč zvedela, da je njima neljuba priča ostavila dom in se podala v mesto, sta se maščevala. Z revolverji v roki sta prisilila družino priče, da je poklala 250 ovc in 4 konje. Pokolj sta pokazala ženi priče in se odstranila, ne da bi skrivila las kakemu človeku. — Meseca avgusta 1928 so bile na Grškem skupščinske volitve. Na agitacijsko potovanje v avtomobilu sta se podala v pokrajino Epirus bogataš Melas (danes predsednik grške agrarne banke) ter njegov prijatelj Milonas. Kumbi sta ustavila avtomobil in odvedla oba agitatorja v svoja skrivališča. Od grške vlade sta zahtevala 1 milijon drahem odkupnine za obe ujeti osebnosti. Vlada je odkupila oba ujetnika proti izplačilu 800.000 drahem. S tem denarjem sta pobegnili v Albanijo, kjer so ju pa zgrabili in izročili grškim oblastim. Razprava bo trajala zelo dolgo.

Zakopani zakladi. V St. Queens v bližini Londona je umrla te dni 92letna

vdova Ana Humbert. Vsi so vedeli, da je ženska bogata, da bo pa zapustila tako ogromno premoženje, o tem ni nikdo niti sanjal. Ko so njeni dediči hišo rajne prodali in jo začeli izpraznjevati, so naleteli v vseh posodah na zlatnike in srebrnike, ki so vredni skupno krog 5.600.000 Din. To premoženje ni bilo nikdar naloženo v kakem denarnem zavodu ali kje izposojeno na obresti, ampak se je nakopičilo potom štedenja in ležalo mrtvo doma. — Te dni so odkrili, da je imel indijski knez Nizam iz Hyderabadah suhih in ne naloženih zlatih novcev za 190 milijonov Din. Sedaj je še le začel ta knežji bogataš odpravljati zlati zaklad v angleško državno banko, kjer se mu bo obrestoval.

Uničevanje krokodilovih jajc. Krokodil je močno razširjen po rekah: Indije, Afrike in južne Amerike. Ker je golazen smrtno nevarna človeku ter živali, so jo začeli ugonabljeni na ta način, da uničujejo krokodilova jajca. Samica zleže jajca v pesek, jih zagrne in jih izvalijo žareči solčni žarki. Razne vlade so razpisale nagrade na jajca in sicer v mesecih juliju in avgustu, ko je čas valitve. V omenjenih delih sveta naberejo v juliju in avgustu vsak dan na 10 tisoče krokodilovih jajc, katere po izplačilu objubljenih nagrad takoj uničijo.

5000 km dolge žične ovire. Kot znano, je v Zedinjenih državah strogo prepovedan alkohol. Z alkoholno prepovedjo je razcveto tihotapstvo, ki nosi nekaterim na leto milijone in milijone. Zastopniki »suhe« Amerike bodo predlagali na prihodnjem vladnem kongresu v Washingtonu, da se potegnejo 2 m visoke in 5000 km dolge žične ovire med angleško Kanado in Združenimi državami. Iz Kanade se namreč utihotaplja največ alkohola. Stroški za napravo žičnega plota so preračunani na 10 milijonov dolarjev.

Kako skrbijo boljševiki za študente? V vzhodno-ruskem mestu Perm živijo dijaki ondote tehnične visoke šole v nepopisnih stanovanjskih razmerah. Kot stanovanja so jim odkazale oblasti kleti šole. Prostori so tako slabi, da niso bili niti uporabni za skladišče železnine. Leta 1923 je izjavil zdravstveni urad, da bo imelo prebivanje v teh prostorih glede zdravja dijakov najslabše posledice. Kljub tej izjavi so mladi ljudje še vedno prisiljeni, stanovati pod zemljo. Boljševiško časopisje naziva ta kletna stanovanja »katakombe« ali »krste«. Napram vsem ugovorom so boljševiški mogočnjaki v Moskvi gluhi.

Golob preletel Ocean. Iz Pariza poročajo: Iz nekega kraja severne Francoske je izpustil goloborejec lansko leto iz golobnjaka poštnega goloba. Ptič se od taistega časa ni več vrnil. Goloborejec je bil že davno prepričan, da je izpuščen golob izgubljen, ko je čital te dni v časopisju, da je priletel v Ontario v Kanado golob iz Evrope in z obročkom na nogi. Iz črk, ki so bile utisnjene v obroček, je spoznal Francoz, da je to njegov golob, katerega je izpustil lansko leto. Francoski golob je torej preletel Ocean.

Dobri nasveti zakonskim ženam. — Duhovnik Addison Devis je imel pred

kratkem v mestu Durham na Angleškem pridigo na žene. Med drugim jim je dal sledeče dobre nasvete: Ako se hoče ženska poročiti, naj ne voli moža po denarju, ampak po njegovih navadah in duševnih lastnostih. Največ zakonov se razbije, ker žena ne zna skuhati poštnega kosila. Nekaj sto dinarjev izdati za obisk gospodinjske šole, je več vredno, kakor zabijati novce v pletenje ter vezenje. Skrivnost, si ohraniti moža, tiči za ženo v tem, da razume, molčati ob pravem času. Ako hočejo žene moze prepričati o svoji popolnosti, morajo poprej možem ucepiti sigurnost, da se tudi oni zibljejo v popolnosti. Ne govorite nikoli o napakah vaših mož, ampak o vaši naklonjenosti do moža. Ako vam pripoveduje mož kaj dolgočasno dolgoveznega, kar ste že slišale 100krat, poslušajte pozorno in se delajte, kakor bi to slišale prvič v življenju.

Kaj so postali po vojni razni prvotno neznamni ljudje? Maršal in sedajni vladar Poljske Pilsudski je bil v svetovni vojni oberst poljskih legijonarjev. — Diktator Španije Primo de Rivera je bil leta 1912 general španske vojske, ki se je borila proti domačinom v Maroku v severni Afriki. — Celemu svetu znani Benito Mussolini je bil leta 1916 ranjen kot priprost italijanski korporal, ki se je boril proti avstro-ogrskim četam. — Župan velikega in bogatega severoamerikanskega mesta Newburyport (leži ob morski obali in spada pod Združene države) Gillis je bil do nekega sredine svetovne vojne v Ameriki znana in čislana osebnost. Brez dovoljenja oblasti je zgradil v pristanišču Newburyport mesta skladišča za olje, odkoder je dobivala nemška mornarica kurivo za svoje podmornice. Obsodili so ga na večletno ječo in še danes lika perilo v zaporni celici.

Razkritja na južnem tečaju. Združene ameriške države so poslale lansko leto na južni tečaj letalca Byrda s celo z vsem potrebnim dobro preskrbljeno ekspedicijo. O Byrdu in njegovih poletih smo že poročali večkrat. Te dni je poslal sloviti raziskovalec v sedež severoameriške države v Washington po ročilo, v katerem javlja, da je odkril na južnem tečaju tisoče in tisoče kvadratnih kilometrov zemlje in gorovja do 5 tisoč m višine. Njegova ekspedicija izdeluje sedaj karte o novo odkritih pokrajinah.

*

Vstajenje turške žene.

Pred 6 leti je dal sedajni moderni vladar povojne Turčije Kemal paša — turški ženi prostost in popolno enakopravnost z moškim spolom. Iz tisoč let starih navad in suženjstva je vstala turška žena kar na mah. Do pred 6 leti so preživljale Turkinje cela življenje med štirimi stenami in sicer bogatašnje ravno tako kakor najbolj priproste ter revne. Od zunanjega sveta so bile popolnoma izključene; v javnosti so se smele pokazati le s pajčolanom zastrtim obrazom, ali pa v čisto zaprtem vozu. Že turška vera dovoljuje Turkom po več žen. Ako se je hotel musliman ločiti od žene, je zadostovalo, ako jej je

povedal pred pričami, da je ne mara več. Ako jej je po ločitvi naklonil kako podporo, je to storil prostovoljno, nikdo ga ni mogel k temu siliti.

Stare turške postave so bile vse proti ženskemu spolu, ki je bil v vsakem oziru zaslužjen skozi tisočletja. Prisvetila je naenkrat prostost! Turkinjam, na katerih se je izpolnjeval dobesedno pregovor: Ne zaupaj konju, ki se poti, in ne ženi, ki joče! — so bile priznane preko noči iste pravice kakor Turkom. Turški notranji minister jim je zagotovil celo volilno pravico pri prihodnjih volitvah.

Prehitro je prišla svoboda; večina turških žensk je rabila gotovo dobo, da se je navadila na istopravnost z moškimi. Le par bogatašinjam, ki so že večkrat potovale po Evropi in so jim bile znane evropske navade, skok iz suženstva ni bil težak. Vsem drugim so se odpirale oči počasi za novo življenje kakor obisk: kina, gledišča, gostiln, kavarn in plesov. Razven tega so čuvali skrajno skrbno starši in zakonski možje, da si niso dovoljevale njih hčerke ter žene vse podeljene prostosti in so jih odvrčali od javnega življenja. Tudi se niso upale ženske same na ulico v strahu, kako bi se naj po novem oblačile, se kretale ter obnašale.

Že izza starodavnih časov je poznala Turkinja le eno pokrivalo »šaršaf« — kos svile, katero je ovila krog glave in bila pokrita celi dan do večera. Diktator Kemal paša je želel, da bi naj ženske ravno tako zavrgle starodavni šaršaf, kakor so morali zamenjati moški fes s klobukom. Ker se Kemalova želja ni takoj izpolnila, je napravil to-le: Povabil je mlade Turkinje v Carigradu na plesno prireditev. Med zabavo so jim enostavno odvili z glav šaršaf in razkrili pred celo družbo.

V javnosti se kažejo danes Turkinje s klobuki ali razoglavce.

Osvoboditev od nekdanje brezpravnosti je odprla turški ženski celo vrsto novih življenjskih poklicev. Na tisoče in tisoče turških deklic je danes zaposlenih po bankah, v uradih in trgovinah. Turkinje so zelo nadarjene. Akoravno se ne morejo pri novodovoljenih poklicih upirati na starejšo izkušnjo, vendarle izpodrivajo moške. Povsod po moderni Turčiji vidimo že zdravnice, zobozdravnice, advokatinje, učiteljice in časnikarice. Za podučevanje je Turkinja kakor ustvarjena. V vseh šolah pa kažejo učenke veliko več zanimanja za napredovanje nego učenci. Visoka šola v Carigradu je odprta za ženske. Vlada jih celo pošilja v dosego najvišje izobrazbe na vseučilišča na Francosko, na Angleško, v Nemčijo in Švico.

Povsod po novodobni Turčiji se širi mogočna ženska organizacija z enim in glavnim ciljem: 6 let trajajočo svobodo in enakopravnost ohraniti in obdržati za vedno!

*

Novejšče iz letalstva.

Na španskem je bilo zadnje dni veliko razburjenje radi usode letalskega polkovnika Franko. Oberst Franko se je podal tokrat drugič v letalu, da bi

preletel Ocean. Že leta 1926 je tvegala kot prvi oceanski prelet, ki se mu je tudi posrečil. Od takrat je postal narodni junak Španije. Drznost ga je tudi obogatela, ker je dobival lepe denarne svote od države in raznih bogatašev. Leta 1926 je zapustil Franko v letalu Španijo pri Palosu pri Huelni, odkoder se je podal tudi Kolomb proti Ameriki. Iz Španije je frčal proti Azorskim in Kap Verdiškimi otokom (med Evropo in Severno Ameriko), kjer je moral pristati nekaj časa. Najbolj težavni polet je bil od zadnjega otočja do obali Brazilije. Brazilijanske oblasti so mu šle na roko in tako se mu je posrečilo, da je pristal srečno v južnoameriškem mestu Rio de Janeiro, kjer so ga sprejeli Braziljanci kot boga. — Tokrat je nameraval izvršiti polet na črti: Španija-Azori-Newyork in nazaj v 10 dneh. Če bi se mu bil posrečil polet, bi bil napravil pot 6150 km. Sreča mu ni bila mila in dne 22. junija je moral pristati z vodnim letalom »Numancija« za Azorskimi otoki na odprtem morju. Franko in spremljevalci so blodili z vodnim letalom od dne 22. junija do 29. junija po morju in jim je že bil pošel ves bencin. Dne 29. junija je zadela na ponesrečence angleška ladja za sprejemanje letal »Eagle«, jih vzela z aeroplanom vred na krov in jih otela na veliko veselje cele Španije.

Severoameriški list »Čikago Tribune« je opremil v soboto dne 29. junija vodno letalo »Mutin Bowler«, ki je že začelo polet preko Kanade, Grönlandije, Islandije, na Norveško in se bo spustilo na zemljo v Berlinu. Vožnja je preračunana na pet dni. V letalu sta 2

Cisto stanovanje, belo perilo, snažna in umita deca vse

to je znak

zdravja in blagostanja.

Pot do tega je za vsako gospodinjico dosegljiva. Kupuje in pere naj dosledno le s

pravim terpentinovim milom Gazela!

GAZELA MILO

pilota in 1 časniški poročevalec. Namen te vožnje bi naj bil: najti najbolj primerno zračno pot med Severno Ameriko in Berlinom.

Na Bodenskem jezeru pri mestu Lindau je ponesrečilo dne 29. junija letalo »D 1620«. V aeroplanu je bilo pet potnikov, 1 pilot in 1 letalovodja. Iz neznanega vzroka je letalo treščilo iz zračne višine v jezero ter se pogreznilo na dno. Rešili so le dva težko ranjena potnika, vsi drugi so smrtne žrtve.

Najbolj moderno letalo. V nekoliko tednih predado prometu novo ogromno letalo Dornierovih delavnic ob Bodenskem jezeru. Krilna razprtina mu je 48 m, dočim je znašala pri doslej največjem Dornierovem aparatu 28 m. Površina kril meri 467 kvadratnih m. Letalo bo imelo 12 motorjev po 500 k. s., skupaj torej 6000 k. s. Doslej največje letalo je razpolagalo samo z 2000 k. s., »Grof Zeppelin« pa z 2250 k. s. Prazni aparat tehta 35 tisoč kg, brzina mu bo lahko 250 km na uro. Kabine bodo sprejele lahko 60 potnikov, posadko bo tvorilo 10 mož. Letalo ima električno kuhinjo in je zgrajeno iz duralumnija.

Kedaj se bo podal zrakoplov »Zeppelin« na polet krog sveta? Vodja »Zeppelin« dr. Eckener je izjavil te dni v Berlinu, da se bo podal zrakoplov krog 10. avgusta na polet krog sveta. Dan odhoda se bi lahko zakasnil radi neugodnega vremena, ali kakih popravil na motorjih. Pristala bo zračna ladja na tem poletu le v: Tokiju na Japonskem, na ameriškem polotoku Kalifornija, na letališču Lakehurst blizu Newyorka in od tamkaj bi se vrnila nazaj v Friedrichshafen ob Bodenskem jezeru.

Človeška radovednost.

Naslednji vzgledi nam naj pokažejo, kako skuša novodobni človek zadostiti radovednosti glede števil:

Izračunali so, koliko črk bi bilo treba, da bi se zabeležile vse številke od 1 do 1 milijarde v besedah. Znašalo bi: 45.032.998.006 črk. Ako bi hoteli 45 milijard črk natisniti, bi narasla ogromna knjižnica od več nego stotisoč zvezkov v velikosti leksikona. Besede od 1 do 1 milijarde bi šteje 13.235.000.002 zlogov. Vzemimo, da rabimo na 1 minuto za izgovor 250 zlogov, bi torej preteklo 101 let, predno bi izgovorili številke od 1 do 1 milijarde. Milijarda je bila v mirnih časih neznan pojem, ki je prišel na dnevni red po prevratu. Da si lahko predstavimo 1 milijardo, navajajo danes ta-le vzgled: Od Kristusovega rojstva do avgusta 1903 je pretekla 1 milijarda minut. 1 milijon sekund mine v dveh tednih.

Neki Nemec je izračunal, da lahko napišemo z navadnim peresom v 1 uri 33 vrst po 50 črk, torej 6600 črk. 50 črk je na dolžino 20 cm. Pisava 1 ure znaša v dolžini 26 in pol metra. Pisalni stroj piše na leto (300 delavnih dni) po 8 ur dnevno in na uro 6 strani po 25 vrst, torej 18 milijonov črk.

Angleži so izračunali, da ima rdečelasec na glavi 92 tisoč las, rumenolasec 118 tisoč, črnolasec 135 tisoč.

Amerikanci ugotavljajo v številkah, da mahne krava na dan 41.152krat z repom. — Dnevno je na zemlji 44 tisoč neviht z 10 milijoni bliskov.

Površina človeškega telesa, njegova koža, znaša približno 1,5 kvadratnega metra. Dnevno izpuhti človeška koža 1 liter vode. Ako doseže človek starost 70 let, potem je izpuhtelo skozi njegovo kožo v tem času 20 tisoč litrov vode. Ta množina vode tehta 400 centov in bi na polnila ribnik v dolžini 5 m, 4 m na široko in 1 m globoko. — Človeško srce deluje kot sesalka in požene kri po cellem telesu približno 70 krat v 1 minuti, to je 4200krat v 1 uri, 100.800 krat v 1 dnevu in 2½ milijardkrat tekom 70 let. In to se vrši brez prestanka noč in dan. Najbolj hitro bije človeško srce v mladosti. Število srčnih udarcev znaša pri majhnem otroku na minuto 135, koncem otroške dobe le še 90, v mladeniški dobi 80, v moški 70 in v starosti 65. — Dojenčkova kri meri 37,75°C, pri odraslem človeku 36,85°C.

*

Tihotapstvo z alkoholom v ameriških morjih.

Združene ameriške države, kjer je strogo prepovedan alkohol, vzdržujejo ob morski obali posebno policijo, ki nadzira in preiskuje uvoz.

S tihotapljenjem alkohola iz Evrope v Ameriko se ne pečajo le revnejši sloji, ampak celo dolarski milijonarji. V zadnjem času je postalo tihotapstvo za ameriške bogataše nekaj šport, ki je na višku, kar se tiče tehnične iznajdljivosti. Tihotapcem so na razpolago cela brodovja najhitrejših in najbolj moder-

nih motornih čolnov, aeroplani in podmornice.

Te dni je krožil nad njujorško luko vojaški aeroplan. Pod čisto morsk gladino je zapazil zasidrano podmornico, ki ni last ameriškega vojnega brodovja, ampak tihotapske družbe. Letalo je obvestilo obalno policijo, ko je prišla ta na javljeno mesto, je bila skrivnostna podmornica že izginila.

Največ posla ima policija v vodah ob polotoku Florida, kjer kar mrgoli tihotapskih motornih čolnov in podmornic.

Na policijskih morskimi kartah so zaznamovana nekatera mesta belo — to so nedolžni kraji. Druga mesta so začrtana modro — to je že tihotapska črta. Rdeče pobarvane točke so najbolj nevarna gnezda.

Rdeča je črta od otoka Kuba do Floride preko Bahama otokov. Tukaj prekanijo tihotapci malodane vsako noč stražnike in spravijo po cele tone alkohola na varna in dobičkanosna skrivališča.

Birmini na Bahama otočju je glavno mesto za tihotapce. V starih časih so prežali pri Birmini na španske zlatom naložene ladje morskimi roparji. — Nekdanji morski roparji so se pretvorili danes v prekanjene tihotapce z alkoholom. Nekdanje zlato je danes — alkohol!

Ameriški tihotapci so organizirani v posebnih družbah. Vsem družbam načeljuje najbolj brihten in najbolj podjeten mož, katerega ne pozna nikdo pod pravim imenom, ampak mu kravijo »major«. Ta major se je boril v svetovni vojni na angleški fronti. Po vojni uporablja vojaško znanje za tihotapljenje, ki ga je povzdignilo v večkratnega dolarskega milijonarja. Major načeljuje brodovju od 20 motornih čolnov in ladij. On narekuje cene utihotapljenemu alkoholu.

Prepovedano blago pripeljejo na tovrstni ladji na gotova mesta, kjer ga pretovorijo na hitre in lahko gibljive motorne čolne. Na čolnih roma tovor v zaboje, katere potopijo na dno morja in jih zasidrajo. Izpod morja še le prodajajo žgano pijačo na odjemalce.

Pred kratkem je zaplenila policija pri nekem pomorskem kapitanu karto, na kateri so bila skrajna nerazumljiva znamenja. Ko so preiskali te točke, so zadeli na ogromno število na dnu morja shranjenih — polnih zabojev.

Policija in tihotapci se poslužujejo radija. Komu se posreči obvestilo nasprotnika, ta je v tem slučaju na dobrem. Včasih se pošiljajo potom radijo postaj napačna poročila, s katerimi skušajo prekaniti nasprotnika.

Razven poklicnih tihotapcev so ob Floridi »tihotapski roparji«, ki napadajo ladje tihotapke, jih izropajo in razpečavajo alkohol z ogromnim dobičkom.

Pred nekaj tedni se je pokazala na obali Floride ladja z dansko zastavo, da bi oddala 20 tisoč zabojev žganja. Parniku so se približali na dogovorjeno znamenje tihotapski motorni čolni in odpeljali prvi del blaga. Ko so ti izginili, je pribrazil še en motorni čoln in uprašal, ali je še kaj alkoholne zaloge na parniku. Ko je prejel »da« odgovor,

je splezalo na ladjo nekaj mož tihotapskih roparjev in jo oropalo vsega prepovedanega blaga.

Leta in leta se vrši v ameriških morjih noč in dan boj med tihotapci in obalno finančno policijo.

*

Ptič ga je razkrinkal.

Ulica, ki je v Parizu na najslabšem glasu, se imenuje »Rue de Lappe«. Tukaj so prostori ter krčme, kamor se zatekajo svetovno prosluli lopovi.

V zgoraj omenjeni ulici v neki gostilni so imeli papagaja, ki je slišal na ime »Coquine«. Po cele ure je presedel ptič čisto mirno, ne da bi se zmenil za prihajajoče in odhajajoče.

Kljub temu je bila ptica priljubljena pri vseh gostih, da celo spoštovali so jo. Kakor hitro se je kedo približal kletki, se je potegnil papagaj v zadnji kot.

Ptič je kupil krčmar pred leti na dražbi zapuščine umorjene Marije Busson za malenkostno svoto. Marija Busson je bila še mlada ženska iz sosedne ulice. Za njenega življenja je bil Coquine prav živahen, je znal brbljati noč ter dan razne vesele besede in je bil seve gospodinjin ljubljenc.

Lepega dne je izginila Marija. Okno njenega stanovanja je bilo odprto in sosedi so slišali papagaja, ki je kričal neprestano: »Usmili se me, Jim!« Ko niso videli Bussonke nekaj dni, so vlomili v njeno stanovanje. Policija je našla nesrečnico v mlaki krvi na tleh. Pogled na mrliča je bil tako grozen, da je pretresel s trepetom celo policijsko komisijo. Glava je bila odrezana od telesa in sicer z orodjem, ki je bilo popolnoma neznan še pariški policiji. Videti je bilo, kakor bi bila glava odžagana z žago z le tremi zobmi. Zločinec je skočil po umoru pri oknu in izginil neznan kam.

Vsa poizvedovanja za izsleditvijo morilca so se izkazala skozi mesece in leta zaman. Policija je imela edino oporišče papagajev krič in nič drugega.

Krvavo zadevo so pozabili čez nekaj časa in papagaj je romal k novemu gospodarju. Čudno je bilo le to, da je poprej tolikanj blebetavi ptič pri krčmarju popolnoma utihnil. Vse je hodilo gledat nekdanjega kričača, ki je pa trdovratno molčal in niti enkrat ni maral več ponoviti krika: »Usmili se me, Jim!« Krčmar in gosti so si prizadevali, da bi pripravili papagaja do vsaj delne živahnosti, a ni pomagalo nič!

Precej let za tem je bila krčma nekega dne dobro obiskana od tujcev, ki so prepevali prav na glas. Naenkrat pa se je papagaj stresel, skočil v ospredje kletke in kričnil: »Usmili se me, Jim!« Coquine je stegnil celo vrat iz kletke in ponavljal iz polnega grla zgorajne besede.

Papagajevo kričanje je osupnilo družbo. Vse se je gnetlo proti kletki. Med radovedneži je bil tudi zamorec, ki je pri kriku ptice nenadoma osupnil ter strahotno spremenil poprej mirni obraz. Prestrašeni zamorec je stopil h kletki, jo odprl, pograbil papagaja za vrat in ga zadavil s svojo goljatsko roko. Zadavljeno ptico je pognal jezno po

mizi. Vse je potihnilo v sobi pri tem ne pričakovanem prizoru. Le eden je izginil od družbe in se izplazil na ulico.

Zamorec si je opomogel od osuplosti, plačal in jo tudi odkuril skozi vrata. Komaj se je prikazal na cesto, že sta ga zgrabila dva policista, katera je obvestil o doživljanju v prosluli krčmi poprej izginuli neznanec — detektiv. Na policiji je zamorec nekaj časa tajil, a pozneje je pa le priznal, da je umoril pred 6 leti tedajno svojo ljubico Marijo Bussan iz ljubosumnosti. Odrezal jej je glavo z orožjem, ki je v navadi pri afriških zamorcih. Po krvavem činu je skočil kot človek pragozda z lahkoto z neverjetno visokega okna na ulico brez vsake poškodbe. Od tedaj je postal član zločinske tolpe in se je znal skrivati roki pravice. Papagaj je bil po preteku

6 let ona priča, ki ga je razkrinkala in maščevala umorjeno gospodinjjo.

Kje je strah še danes najbolj ukoreninjen? Narodni pregovor pravi o strahu, da je na znotraj votel, krog in krog ga pa nič ni; a kljub temu menda ni bilo in ne bo na svetu človeka, katerega bi bil občutek straha neznan. Dejstvo je, da z napredkom in kulturo gineva strah. Danes je še strah najbolj ukoreninjen med divjaškimi narodi. Divjaku je strah spremljevalec od zibelke do groba in to skoro pri vsakem življenskem koraku. Radi bojzljivosti, ki je človeku prirojena, cvete med nekulturnimi narodi čarovništvo. Čarovniki so brihtni, nekaki glavarji divjakov, ki pa znajo plašnost svojih podložnih izrabljati v svojo korist.

Res, v javnost se dosti ne spuščamo, navzlic temu pa je med našim narodom že od nekdanj ukoreninjena hvalevredna smisel za vse potrebno in koristno v gospodarskem in prosvetnem oziru. Zlasti smo prijatelji dobrih časopisov in še v knjižnico izobraževalnega društva se pridno sega, da se duh bistri in je naš korak napredku dosleden in času primeren. Da se pri nas ta zavest že od nekdanj goji, evo Vam čitatelji in čitateljice »Slovenskega Gospodarja« — »Častitko biskupu Strossmayerju«, poklonjeno od bivšega vodstva našega bralnega društva od 19. III. 1888. leta, poslano po takratnem tajniku P. Miklavcu, pokojnemu pisatelju »Podravske mu«.

19/3 888

Vaša Prevzvišenost!

Napolnjeni od radosti, da je dal milostljivi Bog učkati Vaši Prevzvišenosti 50letnico Vašega tako plodonosnega dušpastirstva, hitimo poleg številnih drugih tudi mi, se Vašej Prevz. k temu pomenljivemu dnevu spoštljivo prikloniti ter izraziti Vam svoja čutila hvaležnosti in občudovanja. Hvaležnosti, zaradi tako neomejene ljubezni do slovanske narodnosti, katero Vaša Prevzvišenost nikdar ni tajila, niti se sramovala, a občudovanja pak zaradi doprinešenih žrtev k slogi med Slovani katoliškimi in pravoslavniimi. »Pa bo en hlev in en pastir!« te besede smemo skoraj obračati na Vašo Prevzvišenost, videč, da je čas imena Vašega in cenitev zaslug po vsem slovanskem svetu enako razširjena, in da ni nobenega, ki bi se v tem obziru z Vašo Prevzvišenostjo le od daleč meriti zamogel. Želeči torej, bivajoč skoro na vrhu Pohorja, naj bi Drava in Sava ponesla k slovenskemu dne k Vam naše pozdrave; naj bi Bog ohranil Vašo Prevzvišenost še na mnoga ljeta; naj bi se zveza Vaše Prevzvišenosti v po Vas slovečem Djakovaru še vedno bolj in bolj svetila, ponižno prosimo, blagovolite sprejeti tudi naše borne čestitke ter ohraniti nas v Svojem spominu in ljubavi, kakor i vse prave in zveste Slovence, se bilježimo z vsem največjim spoštovanjem

Vaše Prevzvišenosti

sluge pokorni.

Odbor bralnega društva v Ribnici:

Lipe Strajhar s. r., predsednik.

P. Miklavac, tajnik.

L. Držečnik s. r., predsednikov nam.

L. Miklavac s. r., denarn.

Jakob Kavčič s. r., tajnikov namestnik.

(Odgovor):

Velecienjeni gospodine!

Hvala Vam liepa na srdačnoj čestitci, koju mi o mojoj zlatnoj misli u najme slavnoga »bralnega društva« priposlali izvoljeste. Bog Vas dragi blagoslovio in vse čestite članove Vašega društva va svakim dobrom obilno nadario! Bog dragi blagoslovio krasnu Sloveniju kre pio dragu našu braču Slovence u obrani svoga jezika, svojih prava i običaja! Bog dragi uskorio čas našega narodnjega iedinstva izmed brata Slovence

NAŠA DRUŠTVA

MLADENIŠKI TABOR NA GORI OLJKI.

V nedeljo, 21. julija, je velik fantovski tabor na Gori Oljki, tej prelepi točki Savinjske doline. Začetek ob 10. uri predpoldne. V cerkvi je pridiga za mladeniče, ki jo bode imel gospod pater iz Nazarja, in sv. maša. Po cerkvenem opravilu je fantovsko zborovanje. Govorijo: predsednik Prosvetne zveze g. dr. **H o h n j e c**, minister v pokoju profesor **V e s e n j a k** in razni mladeniči **Sivinjske doline**, iz bližnjih krajev **Šaleške doline** in iz drugih sosednih krajev, — pridite v obilnem številu!

Slovenski Orl na prvem mestu!

Dne 7. julija so bile zaključene v Pragi orlovske slavnosti. Ob zaključku se je vršila slavnostna razdelitev nagrad. O pomenljivi zaključni prireditvi je pri neslo časopisje to-le poročilo:

Svečanost je otvoril minister dr. Šramek z daljšim govorom. V francoskem jeziku je pozdravil vse udeležence, posebno pa zastopnike mesta Pariza in Ljubljane. Predsednik mednarodne katoliške telovadne zveze se je zahvalil vsem, ki so pripomogli k sijajnemu uspehu svečanosti.

Nato so se čitali rezultati telovadnih tekem. Pri mednarodnem tekmovanju telovadnih vrst so dobili prvo nagrado Slovenci. Dobili so v dar darilo predsednika republike Masaryka, krasno vazo. Istotako so dobili darilo predsednika mednarodne katoliške telovadne zveze. Drugo darilo je dobila Francija, vazo trgovinskega ministra. Tretje mesto so zasedli Čehoslovaki, ki so dobili darilo ministra dr. Šrameka. Četrto nagrado je dobila Deutsche Jugendkraft iz Nemčije, darilo delovnega ministra. Peto mesto so zasedli nemški kršč. telovadci iz Češke, dobili so darilo vol-

nega ministra. Šesto darilo so dobili Belgijci.

Pri tekmah v lahki atletiki je dosegla prvo in drugo mesto Deutsche Jugendkraft iz Nemčije, tretje pa Amerika.

Pri ženskih tekmah so dobile prvo mesto Američanke. Pri prostih vajah članic je dobila prvo in drugo nagrado Češkoslovaška, tretjo pa Jugoslavija (Slovenke).

Pri prostih vajah članov so dobili prvo mesto Belgijci, drugo Jugoslavlani.

Pri tekmi posameznikov si je priboril prvo mesto Slovenec Kermavner, a drugo Slovenec Ulaga.

Nagrade so se podelile ob velikanskem navdušenju navzočih. Potem je minister dr. Šramek zopet stopil na govorniški oder ter se zahvalil vsem, ki so doprinesli k uspehu orlovskih svečanosti, pred vsem pa predsedniku Masaryku (dolgotrajno odobravanje), potem pa ministru za narodno zdravje, zunanjemu ter železniškemu ministru. Minister Šramek se je nadalje zahvalil mestu Parizu, ki je poslalo na svečanosti svojega zastopnika, istotako tudi mestu Ljubljani. Nadalje se je zahvalil vsem delegacijam, pri čemer je posebno toplo govoril o jugoslovanski. Končno se je zahvalil tisku in sicer katoliškemu kakor tudi nasprotnemu, ker je objektivno poročal o orlovskih svečanostih. Zahvalil se je še županu in prebivalstvu mesta Prage ter posebno vi soki duhovščini, obema kardinaloma, papeškemu nunciju ter vsem škofom. Posebno toplo je govoril o ljubljanskem škofu dr. Jegliču, ki se je udeležil pred sedmimi leti orlovskih svečanosti v Brnu in ki je tudi sedaj kljub svoji 80letni starosti prišel v Prago. S vzpodbudo za novo delo je dr. Šramek zaključil svoj govor.

*

Društvena črtica.

Razveseljivo vsakemu rodoljubu pri našajo razni časopisi iz različnih krajev poročila o narodni zavednosti, ki daje podlago našemu kulturnemu napredku, kakor so: Prosvetna zveza, izobraževalna društva, mladinske organizacije, kmetijske zveze itd. Ali je kaj tudi pri nas na Pohorju narodne zavednosti? Ničesar skoro ni od tam čitati, kakor bi bili z deskami zaplankani! —

mizi. Vse je potihnilo v sobi pri tem ne pričakovanem prizoru. Le eden je izginil od družbe in se izplazil na ulico.

Zamorec si je opomogel od osuplosti, plačal in jo tudi odkuril skozi vrata. Komaj se je prikazal na cesto, že sta ga zgrabila dva policista, katera je obvestil o doživljanju v prosluli krčmi poprej izginuli neznanec — detektiv. Na policiji je zamorec nekaj časa tajil, a pozneje je pa le priznal, da je umoril pred 6 leti tedajno svojo ljubico Marijo Bussan iz ljubosumnosti. Odrezal jej je glavo z orožjem, ki je v navadi pri afriških zamorcih. Po krvavem činu je skočil kot človek pragozda z lahkoto z neverjetno visokega okna na ulico brez vsake poškodbe. Od tedaj je postal član zločinske tolpe in se je znal skrivati roki pravice. Papagaj je bil po preteku

6 let ona priča, ki ga je razkrinkala in maščevala umorjeno gospodinjjo.

Kje je strah še danes najbolj ukoreninjen? Narodni pregovor pravi o strahu, da je na znotraj votel, krog in krog ga pa nič ni; a kljub temu menda ni bilo in ne bo na svetu človeka, katerega bi bil občutek straha neznan. Dejstvo je, da z napredkom in kulturo gineva strah. Danes je še strah najbolj ukoreninjen med divjaškimi narodi. Divjaku je strah spremljevalec od zibelke do groba in to skoro pri vsakem življenskem koraku. Radi bojzljivosti, ki je človeku prirojena, cvete med nekulturnimi narodi čarovništvo. Čarovniki so brihtni, nekaki glavarji divjakov, ki pa znajo plašnost svojih podložnih izrabljati v svojo korist.

Res, v javnost se dosti ne spuščamo, navzlic temu pa je med našim narodom že od nekaj ukoreninjena hvalevredna smisel za vse potrebno in koristno v gospodarskem in prosvetnem oziru. Zlasti smo prijatelji dobrih časopisov in še v knjižnico izobraževalnega društva se pridno sega, da se duh bistri in je naš korak napredku dosleden in času primeren. Da se pri nas ta zavest že od nekaj goji, evo Vam čitatelji in čitateljice »Slovenskega Gospodarja« — »Častitko biskupu Strossmayerju«, poklonjeno od bivšega vodstva našega bralnega društva od 19. III. 1888. leta, poslano po takratnem tajniku P. Miklavcu, pokojnemu pisatelju »Podravske mu«.

19/3 888

Vaša Prezvzišenost!

Napolnjeni od radosti, da je dal milostljivi Bog učkati Vaši Prezvzišenosti 50letnico Vašega tako plodonosnega dušpastirstva, hitimo poleg številnih drugih tudi mi, se Vašej Prezv. k temu pomenljivemu dnevu spoštljivo prikloniti ter izraziti Vam svoja čutila hvaležnosti in občudovanja. Hvaležnosti, zaradi tako neomejene ljubezni do slovanske narodnosti, katero Vaša Prezvzišenost nikdar ni tajila, niti se sramovala, a občudovanja pak zaradi doprinešenih žrtev k slogi med Slovani katoliškimi in pravoslavniimi. »Pa bo en hlev in en pastir!« te besede smemo skoraj obračati na Vašo Prezvzišenost, videč, da je čas imena Vašega in cenitev zaslug po vsem slovanskem svetu enako razširjena, in da ni nobenega, ki bi se v tem obziru z Vašo Prezvzišenostjo le od daleč meriti zamogel. Želeči torej, bivajoč skoro na vrhu Pohorja, naj bi Drava in Sava ponesla k slovenskemu dne k Vam naše pozdrave; naj bi Bog ohranil Vašo Prezvzišenost še na mnoga ljeta; naj bi se zveza Vaše Prezvzišenosti v po Vas slovečem Djakovaru še vedno bolj in bolj svetila, ponižno prosimo, blagovolite sprejeti tudi naše borne čestitke ter ohraniti nas v Svojem spominu in ljubavi, kakor i vse prave in zveste Slovence, se bilježimo z vsem največjim spoštovanjem

Vaše Prezvzišenosti

sluge pokorni.

Odbor bralnega društva v Ribnici:

Lipe Strajhar s. r., predsednik.

P. Miklavec, tajnik.

L. Držečnik s. r., predsednikov nam.

L. Miklavec s. r., denarn.

Jakob Kavčič s. r., tajnikov namestnik.

(Odgovor):

Velecienjeni gospodine!

Hvala Vam liepa na srdačnoj čestitci, koju mi o mojoj zlatnoj misli u najme slavnoga »bralnega društva« priposlati izvoljeste. Bog Vas dragi blagoslovio in vse čestite članove Vašega društva va svakim dobrom obilno nadario! Bog dragi blagoslovio krasnu Sloveniju kre pio dragu našu braču Slovence u obrani svoga jezika, svojih prava i običaja! Bog dragi uskorio čas našega narodnjega iedinstva izmed brata Slovence

NAŠA DRUŠTVA

MLADENIŠKI TABOR NA GORI OLJKI.

V nedeljo, 21. julija, je velik fantovski tabor na Gori Oljki, tej prelepi točki Savinjske doline. Začetek ob 10. uri predpoldne. V cerkvi je pridiga za mladeniče, ki jo bode imel gospod pater iz Nazarja, in sv. maša. Po cerkvenem opravilu je fantovsko zborovanje. Govorijo: predsednik Prosvetne zveze g. dr. **H o h n j e c**, minister v pokoju profesor **V e s e n j a k** in razni mladeniči **Sivinjske doline**, iz bližnjih krajev **Šaleške doline** in iz drugih sosednih krajev, — pridite v obilnem številu!

Slovenski Orl na prvem mestu!

Dne 7. julija so bile zaključene v Pragi orlovske slavnosti. Ob zaključku se je vršila slavnostna razdelitev nagrad. O pomenljivi zaključni prireditvi je pri neslo časopisje to-le poročilo:

Svečanost je otvoril minister dr. Šramek z daljšim govorom. V francoskem jeziku je pozdravil vse udeležence, posebno pa zastopnike mesta Pariza in Ljubljane. Predsednik mednarodne katoliške telovadne zveze se je zahvalil vsem, ki so pripomogli k sijajnemu uspehu svečanosti.

Nato so se čitali rezultati telovadnih tekem. Pri mednarodnem tekmovanju telovadnih vrst so dobili prvo nagrado Slovenci. Dobili so v dar darilo predsednika republike Masaryka, krasno vazo. Istotako so dobili darilo predsednika mednarodne katoliške telovadne zveze. Drugo darilo je dobila Francija, vazo trgovinskega ministra. Tretje mesto so zasedli Čehoslovaki, ki so dobili darilo ministra dr. Šrameka. Četrto nagrado je dobila Deutsche Jugendkraft iz Nemčije, darilo delovnega ministra. Peto mesto so zasedli nemški kršč. telovadci iz Češke, dobili so darilo vol-

nega ministra. Šesto darilo so dobili Belgijci.

Pri tekmah v lahki atletiki je dosegla prvo in drugo mesto Deutsche Jugendkraft iz Nemčije, tretje pa Amerika.

Pri ženskih tekmah so dobile prvo mesto Američanke. Pri prostih vajah članic je dobila prvo in drugo nagrado Češkoslovaška, tretjo pa Jugoslavija (Slovenke).

Pri prostih vajah članov so dobili prvo mesto Belgijci, drugo Jugoslovani.

Pri tekmi posameznikov si je priporil prvo mesto Slovenec Kermavner, a drugo Slovenec Ulaga.

Nagrade so se podelile ob velikanskem navdušenju navzočih. Potem je minister dr. Šramek zopet stopil na govorniški oder ter se zahvalil vsem, ki so doprinesli k uspehu orlovskih svečanosti, pred vsem pa predsedniku Masaryku (dolgotrajno odobravanje), potem pa ministru za narodno zdravje, zunanjemu ter železniškemu ministru. Minister Šramek se je nadalje zahvalil mestu Parizu, ki je poslalo na svečanosti svojega zastopnika, istotako tudi mestu Ljubljani. Nadalje se je zahvalil vsem delegacijam, pri čemer je posebno toplo govoril o jugoslovanski. Končno se je zahvalil tisku in sicer katoliškemu kakor tudi nasprotnemu, ker je objektivno poročal o orlovskih svečanostih. Zahvalil se je še županu in prebivalstvu mesta Prage ter posebno vi soki duhovščini, obema kardinaloma, papeškemu nunciju ter vsem škofom. Posebno toplo je govoril o ljubljanskem škofu dr. Jegliču, ki se je udeležil pred sedmimi leti orlovskih svečanosti v Brnu in ki je tudi sedaj kljub svoji 80letni starosti prišel v Prago. S vzpodbudo za novo delo je dr. Šramek zaključil svoj govor.

*

Društvena črtica.

Razveseljivo vsakemu rodoljubu pri našajo razni časopisi iz različnih krajev poročila o narodni zavednosti, ki daje podlago našemu kulturnemu napredku, kakor so: Prosvetna zveza, izobraževalna društva, mladinske organizacije, kmetijske zveze itd. Ali je kaj tudi pri nas na Pohorju narodne zavednosti? Ničesar skoro ni od tam čitati, kakor bi bili z deskami zaplankani! —

Scherbaum^{oo} kruh je najboljši in zdrav!

821

1 Hrvata a uskorio i čas vjerskoga jedinstva sa našom ostalom slovenskom braćom u crkvi katoličkoj!

Još jednom; topla Vam moja hvala i moj biskupski blagoslov!

Sa bratskom ljubavlju

Strossmayer s. r.

U Djakovu dne 26. 3. 888.

G. Petru Miklavcu, tajniku v Ribnici.

Romanje Krščanske ženske zveze v Rajhenburg pod vodstvom č. g. prof. P. Živortnika in predsednice gospe Baumannove je bilo letos prav posebno lepo. Udeležencev blizu 700. Ves čas povsod vzoren red in veselo, a vendar dostojno razpoloženje. Ugoden vtis je napravil na romarje prijazen sprejem v novi baziliki. Veličastna je bila v soboto zvečer ob 9. uri rimska procesija. V noči je zasvetilo okrog cerkve na stotine lučic, iz stotine grl so se glasile globoko občutne Marijine pesmi. Je to bil niden izraz, kako dobiva naše ljudstvo pri Mariji luč in uteho za svoje življenje. Po rimski procesiji so priredile delavne rajhenburške Orlice romarjem akademijo. Posebno lepo število romarjev, tudi mož in fantov, je bilo tokrat iz župnije Sv. Janž na Dravskem polju, ki so prišli pod vodstvom vlč. gospoda župnika Polaka, da pri lurški Mariji izpolnijo svojo obljubo. Njihov cerkveni pevski zbor je ves čas romanja neumorno skrbel za lepo petje. Prav posebna hvala gre č. g. trapistom, kateri so se odzvali naši prošnji in darovali sv. maše. Tudi železniški upravi, ki je dala romarjem poseben romarski vlak, kakor tudi prometnemu osebju, ki je šlo romarjem z vso prijaznostjo in postrežljivostjo na roke.

Gornja Radgona. Na Petrovo se je tukaj vržila dobro obiskana tombola Prosvetnega društva. Tem potom se Prosvetno društvo zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k dobremu uspehu tombole. Zlasti se moramo zahvaliti pridnim nabiralcem in nabiralkam kakor tudi darovalcem lepih darov. Društvo bo uporabilo čisti dobiček v prosvetne svrhe. Ko je med veselico po tomboli prišlo brzoglavno poročilo o neselem dogodku v kraljevi hiši, je ljudstvo hipno prirejalo viharne ovacije naši visoki kraljevi hiši.

Št. Janž pri Velenju. Naše Prosvetno društvo je priredilo na Petrovo svoj izlet v vinorodni in gostoljubni Št. Andraž. Bili smo gostje ondotnega društva in prisostvovali izvrstno podani igri »Stari Ilija«. Nastopili so samo razboriti in izvežbani igralci, oziroma igralke pod spretnim vodstvom gospoda organista in občinskega tajnika. Z njimi smo se veselili in jih na tihem občudovali, da so si v teku enega leta zgradili svoj lični Društveni dom in ga že tudi plačali. Stal je 15.000 dinarjev. Drugi dan (nedeljo) je bil skupen izlet na Oljko, kjer smo imeli svojo božjo službo, med katero je krasno prepeval skupni pevski zbor. Tudi mnogo drugega občinstva se je nabralo. Veselje in presrečne so bile urice našega skupnega bivanja. Le težko smo se ločili od vrlo gostoljubnih Bentandražanov. Dolžnost nam veli, da se še tudi javno zahvalimo neumornemu gospodu župniku, društvu in njega predsedniku. Bog vam tisočkrat povrni vašo ljubav in gostoljubje. Na svidenje v Št. Janžu! Mnogo koristnega imajo taki izleti. Društva se bolj spoznavajo, se med seboj ljubijo in podpirajo, se veselijo uspehov drugod, se navdušujejo za iste cilje in med seboj tekmujejo; z eno besedo: postanejo bolj katoliška v smislu katoliške akcije!

Kongregacijsko zborovanje vseh slovenskih županih in akademskih kongregacij se bo vr-

šilo v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano dne 22., 23. in 24. julija t. l. Zborovanje se prične s pozdravnim večerom dne 22. julija in se nadaljuje dne 23. julija: po dva referata z diskusijo se vršita dopoldne in popoldne, in se zaključijo s sv. mašo dne 24. julija ob sedmih zjutraj. Udeleženci bodo imeli polovično vožnjo na železnici (legitimacije dobijo udeleženci pri zborovanju, vozni listek naj zato vsakdo obdrži), in brezplačno stanovanje in hrano v zavodu. Potrebna pojasnila daje ter pravočasna naročila sprejema do dne 15. julija Vodstvo kongregacijskega zborovanja v zavodu sv. Stanislava. Spored: V ponedeljek dne 22. julija: ob petih popoldne prihod in pozdrav. Večerna meditacija. V torek dne 23. julija: ob sedmih zjutraj sv. maša z nagovorom: dr. Gregor Rožman, pomožni škof. Ob devetih dopoldne 1. del: Naše posvečenje. Marija in kongregacija: Janez Jenko. Marija in liturgija: Maks Vraber. — Ob treh popoldne: 2. del: Naše apostolsko delo. Kongregacija in dijaštvo: Filip Žakelj. Kongregacija in katoliška akcija: Niko Kuret. — Ob osmih zvečer: Naš Veseli večer: V sredo dne 24. julija: Ob sedmih zjutraj: Zahvalna sv. maša z nagovorom in s skupnim sv. obhajilom: dr. Anton B. Jeglič, knezoškof. Romanje na Šmarno goro.

Trnovlje pri Celju. Prosvetno društvo ponovi na splošno željo občinstva v nedeljo dne 14. julija igrokaz »Prisega o polnoči v Sodinovi sušilnici zraven šole na Ljubečini.

Spominski dan

za vse borce Slovenije, kjerkoli so stali v težkih dneh vojne, bo na Brezjah dne 11. avgusta t. l.

Pričetek ob pol 10. uri. Cel dan sodeluje vrlo železničarsko glasbeno društvo »Sloga« iz Ljubljane in združeni pevci, ki prihite ta dan na Gorenjsko.

Dnevni red kot običajno.

Polovična vožnja je že dovoljena in siver od 9. do 13. avgusta t. l. z enosmerno celo vozovnico, potrdilom udeležbe na Brezjah in pristo vožnjo nazaj.

Tovariši! Naj zadoni iz naših prs dne 11. avgusta veličastna himna bratstva, ljubezni in zvestobe Bogu, kralju in trojedini nad vse ljubljeni Jugoslaviji.

Dne 11. avgusta vsi na Brezje!

Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

Zobozdravnik dr. med. univ. Dernjač Otmar se je vrnil in ordinira od 8. do 12. in od 2. do 5. ure. 828

Gospodinje, v Vaših rokah je blagostanje in zdravje Vaših družin! Berite današnji oglas »Gazela«.

Hlapca z dežele, vajenega konjem sprejme Šepc, Maribor, Grajski trg 2. 827

A 141/29—12.

Razglas.

V nedeljo dne 4. avgusta 1929 ob eni uri popoldne se bo v Šmartnem na Paki št. 23 razprodalo zemljišče in premičnine dne 1. 6. 1929 umrlega posestnika Železnik Blaža. Hiša št. 23 stoji ob cesti na najprometnejšem kraju in se v njej izvršuje trgovska obrt. Parcele ležijo v vasi in lahko služijo za stavbene prostore.

Informacije daje občinski urad v Šmartnem ob Paki in sodišče v Šoštanju.

Okrajno sodišče v Šoštanju, odd. I. dne 6. 7. 1929. 826

Pesmi, ki jih naj vadijo pevski zbori za Brezje:

Mašne pesmi: Sattnerjeve št. 1, 3, 6, 10. Marijine: Slava Brezmadežni, 3. izdaja št. 10 in 19.

Mav, Rožni Mariji št. 4.

Ljudski napevi.

Obhajilne: Sattner, Slava Jezusu, št. 8, 24, 36 in 39.

Povsod Boga.

Pri litanijah običajni odpevi, pri rimski procesiji ljudsko petje.

Glejte na to, da nas bode dosti pevčev!

Za letno orlovsko telovadišče so doprinesli številni prijatelji orlovstva dragocene kamenčke: 1000 Din je daroval mariborski župan dr. Juvan, 800 Din p. Rožman, po 400 Din dr. Somrek in dr. Jeraj, po 300 D dr. Hohnjec, dr. Veble, stolni župnik Moravec in dr. Schaubah, 200 Din prošt Matek; po 100 Din Žebot, Petelinšek, presvetla škofa dr. Karlin in dr. Tomažič, Gogala, dr. Dermovšek, Hrastelj, Trofenik, Stabej, dr. Wankmüller, Lorger, Hrovatin, Golec, kanoniki Časl, Vraber in Janežič. Živeli pesnemovalci!

Vinarska zadruga v Ljutomeru priredi prihodnjo nedeljo, dne 14. julija, po osmi sv. maši ob pol 9. uri dopoldne v prostorih Okrajne posojilnice strokovno predavanje o vinarstvu, katero poda znani vinarski strokovnjak oblastni vinarski nadzornik gospod Jos. Zupanc iz Ormoža. Ker je vinoreja za naš okoliš velevažna kmetijsko-gospodarska panoga, udeležite se tega velevažnega gospodarskega predavanja vsi vinogradniki in tudi vsi prijatelji naše vino reje v velikem številu in da s tem pokazete vaše pravo zanimanje za to, osobito v sedanjem času tako važno gospodarsko vprašanje.

Maribor. V baziliki Matere Milosti so si lasko leto moške in mladeniči pod vodstvom delavnega gospoda p. Pavla ustanovili Apostolstvo mož, ki ima svoj nastop vsako prvo nedeljo v mesecu. Zberejo se v frančiškovi kapelici v samostanu in od tam skupno odkorakajo v cerkev k skupnemu sv. obhajilu. Dobro bi bilo, da bi v to lepo organizacijo vstopili še vsi drugi moške mariborski. — Po vsem Mariboru dobro znanega sakristana v baziliki Matere Milosti gospoda Jakoba Nedelko je nedavno oplazila kap, a pod skrbnim zdravniškim nadzorstvom se je priljubljenemu gospodu Jakobu zdravstveno stanje že precej zboljšalo. — Mestna občina bo tudi letos poskrbela za tiste reveže, ki nimajo stanovanj. Stavbeniku gospodu Živicu je izročila zgradbo novih stanovanjskih hiš, ki bodo imele lepši slog nego one v delavski koloniji. Vsaka vila bo imela osem stanovanj, vsako po eno sobo in kuhinjo, in v vsaki hiši bo po ena pralnica in drvarnica. Sobe in kuhinje bodo po 5 m dolge in 4 m široke. Dve hiši bosta stali v Jadranski ulici (blizu artilerijske vojašnice), a drugih šest v Delavski ulici. Stavbe morajo biti gotove do 1. oktobra. Teh stanovanj pa ne dobi nikdo ta-